

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsiksi

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

-

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää esitysluonnoksessa esitettyjä muutoksia vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevien erityisten säännösten osalta oikeasuuntaisina. Vähittäiskaupan suuryksiköiden osoittaminen kuntakaavoituksessa ei enää edellyttäisi sijainnin osoittamista ja mitoituksen esittämistä maakuntakaavassa. Viraston näkemyksen mukaan vähittäiskaupan suuryksiköiden perustaminen helpottuu sääntelyn keventämisen ansiosta. Tämä puolestaan edistää kilpailua vähittäiskaupassa, millä on kotitalouksien kannalta positiivisia vaikutuksia.

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Kilpailu- ja kuluttajaviraston näkemyksen mukaan tuulivoimalan ja asutuksen välistä vähimmäisetäisyyttä koskevan säännöksen lisääminen tuulivoimayleiskaavaa koskeviin erityisiin säännöksiin on omiaan vaikeuttamaan uusien tuulivoimaloiden rakentamista ja samalla se suosii alalla jo toimivia tuulivoimayrityksiä. Virasto yhtyy hallituksen esitysluonnoksessa esitettyyn vaikutusarvioon siitä, että tuulivoimalan ja asutuksen välisestä vähimmäisetäisyydestä säättämisen arvioidaan vähentävän potentiaalisten tuulivoima-alueiden määrää sekä lisäävän voimajohtojen ja tiestön rakentamisen tarvetta. Virasto yhtyy hallituksen esitysluonnoksessa esitettyyn vaikutusarvioon myös siltä osin, että pitempi etäisyys sähkön tuotannon ja kulutuksen välillä lisäisi siirtoverkon rakennustarpeita sekä siirtohäviöiden kustannuksia, minkä voidaan arvioida vaikuttavan kuluttajien sähkökustannuksiin.

Esitysluonnoksessa viitataan FCG:n laatimiin arvioihin vähimmäisetäisyyssääntelyn taloudellisista vaikutuksista. Selvityksen mukaan se vähentäisi potentiaalisten voimaloiden määrän 18 %:iin verrattuna nykytilanteeseen. Vähimmäisetäisyysvaatimus rajoittaisi alalle tuloa ja heikentäisi alan kasvumahdollisuuksia. Se olisi vastoin esitykseen sisältyviä yleis- ja asemankaavan sisältämiä toimivan kilpailun edistämistavoitteita. Se voi myös vaarantaa Suomen kilpailukyvyyn tuulivoimainvestoinneista harvalukuisten maakuntakaavojen ulkopuolella ja sen mahdollisuuksia vihreään siirtymään ja kasvuun.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan suostumusmenettelyä, joka saattaisi joissain tapauksissa mahdollistaa vähimmäisetäisyydestä poikkeamisen, asumista lähemmäksi rakentamisen. Edellytyksenä on, että voimalahankkeen vaikutusalueella olevien asuinpaikkojen, myös kesämökkien omistajat antaisivat tälle suostumuksensa. Kun tämä vaatimus on tiukempi kuin esimerkiksi kaivoslaissa, on sen toteutuminen epätodennäköistä. Tämä heikentää tuulivoimayritysten mahdollisuuksia kannattaviin investointeihin, mikä ei ole kansallinen etu.

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa j voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsiksi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Pääkkönen Jussi
Kilpailu- ja kuluttajavirasto